

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Podstawy dydaktyki, PG_00122129						
Kierunek studiów	Fizyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029				
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć					
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni				
Rok studiów	3	Język wykładowy	polski				
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS	2.0				
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie				
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Paweł Śpica					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	10.0	0.0	0.0	0.0	40
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM		
	Liczba godzin pracy studenta	40	2.0	20.0	62		
Cel przedmiotu	Zapoznanie ze różnicami paradygmatycznie koncepcjami dydaktyki, przykładami ich wdrożeń i rolą przypisywaną w nich nauczycielowi i jego autonomii. Zapozn. z pojęciami i działaniami kluczowymi dla pracy dydaktycznej, ujętymi z różnych perspektyw paradygm. Przedst. teoretycz. i społecz. przesłanek dominującego w Polsce modelu kształcenia oraz zalet i ograniczeń wytworzonej w jego ramach codzienności eduk. Przygot. do działań dydaktycz. w klasie szkol., powiązanych z refleksją na temat ich silnych stron i ograniczeń. Stworz. podstaw do podejm. twórczej i krytycznej refleksji nad własną praktyką.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		<p>CKN_W2 Student/ka zna i rozumie: (C.W.1.) usytuowanie dydaktyki w obszarze pedagogiki, psychologii, filozofii i socjologii wychowania, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki – rozumianej paradygmatycznie, oraz relację dydaktyki ogólnej i dydaktyk szczegółowych. (C.W.3.) zróżnicowanie paradygmatyczne współczesnych koncepcji nauczania oraz źródeł i rodzajów celów kształcenia oraz sposobów ich formułowania. (C.W.3.) umowny charakter zasad dydaktyki i źródła sproblematyzowania tego zagadnienia.</p> <p>CKN_W4 i CKN_W15 Student/ka zna i rozumie: (C.W.3.) klasyczne i alternatywne założenia dotyczące metod i treści nauczania oraz organizacji procesu kształcenia i pracy uczniów. (C.W.4.) klasyczne i alternatywne założenia dotyczące lekcji jako jednostki dydaktycznej, jej budowy i modeli, technik pracy oraz wykorzystania środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych.</p> <p>CKN_W6 i CKN_W14 Student/ka zna i rozumie: (C.W.5.) konieczność uwzględniania w projektowaniu działań edukacyjnych zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, zwłaszcza możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się. (C.W.5.) ograniczenia paradygmatycznie koncepcji i sposobów wyrównywania szans edukacyjnych oraz napięcia występujące między tym założeniem a znaczeniem przypisywanym odkrywaniu oraz rozwijaniu predyspozycji i uzdolnień, a także działaniom związanym z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.</p> <p>CKN_W7 Student/ka zna i rozumie: (C.W.6.) powiązane z paradygmatycznym uporządkowaniem odmian dydaktyki sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów, w tym ograniczony charakter oceniania kształtującego pojmowanego wyłącznie w kontekście efektywności nauczania. (C.W.6.) regulacyjny i lokalny charakter wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz interakcje i napięcia występujące między nim a sprawdzianami i egzaminami zewnętrznymi.</p> <p>CKN_U1, CKN_U2, CKN_U6 i CKN_U8 Student/ka potrafi:</p>	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta</p>

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		<p>(C.U.1.) elastycznie dobierać metody pracy dostosowane do zróżnicowanych możliwości uczniów i ich potrzeb.</p> <p>(C.U.2.) zaproponować działania dydaktyczne służące integracji klasy szkolnej (rozumianej jako tworzenie klimatu uczenia się) i rozwijaniu umiejętności uczenia się we współpracy.</p> <p>(C.U.3.) zaproponować metody nauczania stosowne do treści kształcenia oraz zapewniające warunki do konstruowania wiedzy przez uczniów a także pobudzania ich kreatywności i rozwijania ich kompetencji poznawczych, praktycznych i społecznych.</p> <p>(C.U.4.) zaproponować stosowne do celów koncepcje prowadzenia zajęć/lekcji i zaproponować ich strukturę, odwołując się przy tym do przyjętych przez siebie założeń paradygmatycznych.</p> <p>CKN_U7 Student/ka potrafi: (C.U.5.) zaproponować rozwiązania dla uczniów zdolnych, przygotowujących się do udziału w konkursach, zawodach i olimpiadach różnego typu.</p> <p>CKN_U10 i CKN_U11 Student/ka potrafi: (C.U.6.) świadomie posługiwać się w procesie oceniania różnymi formami gromadzenia danych do oceny oraz odmianami informacji zwrotnej, dostosowanej do potrzeb ucznia i stymulującej go do pracy nad własnym rozwojem.</p> <p>CKN_K2 Student/ka jest gotowy/a do: (C.K.1.) twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych i dokonywania służących rozwojowi ucznia świadomych wyborów między paradygmatami dydaktyki.</p> <p>CKN_K6 Student/ka jest gotowy/a do projektowania działań zmierzających stymulowania poprawy jakości pracy własnej i szkoły.</p> <p>CKN_K7 Student/ka jest gotowy/a do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z innymi nauczycielami w celu wdrażania innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych.</p>	

Treści przedmiotu

Wykłady (30 godz.)

Pograniczny charakter dydaktyki jako subdyscypliny naukowej pedagogiki: jej powiązania z psychologią, filozofią i socjologią edukacji, oraz kontekstem praktycznym, w tym z wiedzą potoczną, indywidualnymi teoriami nauczyciela, regulacjami prawnymi określonego systemu oświatowego.

Zróżnicowanie paradygmatyczne koncepcji dydaktycznych (mapa paradygmatów) i jego konsekwencje dla myślenia pracy nauczyciela, w tym rozumienia celów, metod i treści kształcenia oraz oceniania, a także projektowania działań dydaktycznych, uwzględniających zróżnicowanie poznawcze, emocjonalne i społeczne uczniów.

Koncepcje wiedzy, uczenia się i nauczania w perspektywie paradygmatycznej.

Zróżnicowanie myślenia o wpieraniu rozwoju ucznia i strategiach motywacyjnych stosowanych przez nauczyciela.

Rola nieformalnego nauczycielskiego diagnozowania umiejętności uczniów w procesie indywidualizacji kształcenia.

Zakres autonomii nauczyciela w poszczególnych ujęciach paradygmatycznych.

Klasyczne i alternatywne założenia dotyczące lekcji jako jednostki dydaktycznej, jej budowy i modeli, technik pracy oraz wykorzystania środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych.

Dydaktyka normatywna i instrukcyjna jako modele dominujące w polskiej szkole.

Rola podstawy programowej jako źródła celów i treści kształcenia.

Miejsce oceniania w obiektywistycznie rozumianym procesie kształcenia i w systemie oświatowym.

Prawne regulacje dotyczące oceniania.

Różne rodzaje i funkcje oceniania szkolnego. Ocenianie szkolne a egzaminy zewnętrzne. Wewnątrzszkolne systemy oceniania.

Zagadnienie wyrównywania szans w ujęciu dydaktyki obiektywistycznej i roli przypisywanej egzaminom zewnętrznym.

Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne a zarazem środowisko pracy różnych nauczycieli, odmiennie rozumiejących swoją rolę oraz stosujących odmiennie strategie pracy dydaktycznej.

Lokalne uwarunkowania funkcjonowania klasy szkolnej jako przesłanka do projektowania zindywidualizowanych działań edukacyjnych.

Odmienności w paradygmatycznym rozumieniu kategorii indywidualizacja kształcenia i samodzielność ucznia. Inne niż klasa szkolne środowiska dydaktyczne.

Ćwiczenia (10 godz.)

Analiza modelowych rozwiązań dydaktycznych podjęta z perspektywy odmiennych paradygmatów.

Analiza dydaktycznych zdarzeń krytycznych i projektowanie rozwiązań osadzonych w założeniach opozycyjnych podejść paradygmatycznych.

	<p>Identyfikacja mocnych i słabych stron zaproponowanych rozwiązań.</p> <p>Identyfikacja klimatu dydaktycznego dominującego w klasie szkolnej.</p> <p>Rola przypisywana wynikom kształcenia, relacji uczniów z nauczycielem oraz relacji między uczniami.</p> <p>Analiza możliwości kształtowania klimatu klasy przez nauczyciela.</p> <p>Znaczenie klimatu dominującego w szkole i oczekiwań rodziców/opiekunów prawnych.</p>											
<p>Wymagania wstępne i dodatkowe</p>	<p>Zaliczenie z wynikiem pozytywnym przedmiotu: Rozwój ucznia: jego konteksty oraz zaburzenia.</p> <p>Orientowanie się w psychologicznych prawidłowościach rozwoju jednostki oraz w podstawowych uwarunkowaniach procesów uczenia się.</p>											
<p>Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="456 752 796 779">Sposób oceniania (składowe)</th> <th data-bbox="799 752 1139 779">Próg zaliczeniowy</th> <th data-bbox="1142 752 1487 779">Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="456 784 796 958"> <p>Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń.</p> </td> <td data-bbox="799 784 1139 958"> <p>100.0%</p> </td> <td data-bbox="1142 784 1487 958"> <p>0.0%</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="456 963 796 1128"> <p>Poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi).</p> </td> <td data-bbox="799 963 1139 1128"> <p>51.0%</p> </td> <td data-bbox="1142 963 1487 1128"> <p>100.0%</p> </td> </tr> </tbody> </table>			Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	<p>Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń.</p>	<p>100.0%</p>	<p>0.0%</p>	<p>Poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi).</p>	<p>51.0%</p>	<p>100.0%</p>
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
<p>Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń.</p>	<p>100.0%</p>	<p>0.0%</p>										
<p>Poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi).</p>	<p>51.0%</p>	<p>100.0%</p>										

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):</p> <p>D. Klus-Stańska (2018), Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce. Warszawa: PWN</p> <p>G. Szyling, (2011, 2017), Nauczycielskie praktyki oceniania poza standardami. Kraków: IMPULS, rozdziały I i II.</p> <p>G. Mietzel (2003), Psychologia kształcenia. Gdańsk, GWP, rozdziały 1 i 5.</p> <p>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:</p> <p>D. Barnes (1988), Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia. Warszawa WSIP.</p> <p>W. Okoń (2003), Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa, Wydawnictwo Akademickie Żak, cz. I i II.</p> <p>Strony internetowe: http://www.edunews.pl/</p> <p>G. Szyling, O informacji zwrotnej i jej relacjach z uczeniem się. Ku dydaktycznej refleksji nad perspektywą zmiany w kształceniu akademickim w Polsce. https://kwartalnikpedagogiczny.pl/resources/html/article/details?id=182655&language=pl</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>B. Literatura uzupełniająca:</p> <p>D. Klus-Stańska (2010), Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń. Wydawnictwo Akademickie Żak: Warszawa 2010, s. 209-244.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.